РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА / REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА / KOMISIONI SHTETËOR I ZGJEDHJEVE
СКОПЈЕ/SHKUP
Број/Nr 11-1871/1
03.09.2021 година

Врз основа на член 31 став 2 точка 16, а во врска со член 161 од Изборниот законик (Службен весник на Република Македонија бр.40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16, 142/16, 67/17, 125/17, 35/18, 99/18, 148/18, 208/18, 27/19, Службен весник на Република Северна Македонија бр.98/19, 42/20 и 74/21), Државната изборна комисија на седницата одржана на 03 септември 2021 година, донесе

К О Д Е К С

за набљудување на изборите за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на Градот Скопје, 17 октомври 2021 година

Кодексот има за цел да ги утврди процедурите за наљудување на изборите за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на Градот Скопје, 17 октомври 2021 година и процедурата за вршење на набљудувачката мисија на акредитираните набљудувачи, а во функција да се подобри интегритетот и транспарентноста на процесот на изјаснување.

1. **ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА НАБЉУДУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТИТЕ И СОВЕТОТ НА ГРАДОТ СКОПЈЕ И ЗА ГРАДОНАЧАЛНИЦИ НА ОПШТИНИТЕ И ЗА ГРАДОНАЧАЛНИК НА ГРАДОТ СКОПЈЕ, 17 ОКТОМВРИ 2021 ГОДИНА**

Në bazë të nenit 31 paragrafi 2 pika 16, a në lidhje me nenin 161 të Kodit zgjedhor ((„Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë nr. 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16, 142/16, 67/17, 125/17, 35/18, 99/18, 148/18, 208/18, 27/19, Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 98/19, 42/20 dhe 74/21) Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve në seancën e mbajtur më 03 shtator 2021 miratoi

KOD

për vëzhgimin e zgjedhjeve për anëtarët e këshillave komunale dhe këshillit të Qytetit të Shkupit dhe për kryetarët e komunave dhe për kryetar të Qytetit të Shkupit, 17 tetor 2021

Kod ka për qëllim t'i përcaktojë procedurat për vëzhgimin e zgjedhjeve për anëtarët e këshillave komunale dhe këshillit të Qytetit të Shkupit dhe për kryetarët e komunave dhe për kryetarin e Qytetit të Shkupit,17 tetor 2021 si dhe procedurën për kryerjen e misionit të vëzhgimit të vëzhgues të akredituar,në funksion të përmirësimit integritetit dhe transparencës së procesit të prononcimit.

1. **RREGULLAT DHE PROCEDURA E VËZHGIMIT TË ZGJEDHJEVE PËR ANËTARË TË KËSHILLIT KOMUNAL DHE KËSHILLIT TË QYTETIT TË SHKUPIT DHE PËR KRYETARËT E KOMUNAVE DHE PËR KRYETAR TË QYTETIT TË SHKUPIT, 17 TETOR 2021**

Правилата за набљудување претставуваат збир од практички насоки за начинот на спроведувањето на набљудувањето на изборите за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на Градот Скопје, 17 октомври 2021 година.

Акредитираните набљудувачи ТРЕБА:

- да ги познаваат и почитуваат одредбите на Изборниот законик и овој Кодекс и да придржуваат кон одредбите со кои се уредува постапката за спроведување на изборите за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на Градот Скопје, 17 октомври 2021 година да се непристрасни во извршувањето на своите должности при што не смеат да изразат пристрасност кон изборните органи;
- да носат на видно место овластување-беџ издаден од Државната изборна комисија како и лична исправа;
- своите заклучоци треба да ги засноваат на документирани и потврдени факти.

Акредитираните набљудувачи НЕ СМЕАТ:

- да влијаат на било кој начин во постапката на денот на изјаснувањето на изборите за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на Градот Скопје, 17 октомври 2021 година, како и во постапката при броење на гласовите;
- да носат партиски симболи или ознаки;
- да даваат упатства на гласачите, изборните органи, овластените претставници и овластените службени лица;
- да влијаат на работата и одлуките на изборните органи.

Rregullat e vëzhgimit paraqesin një sërë përmbledhjesh praktike për mënyrën e kryerjes së vëzhgimit të Zgjedhjeve për anëtarë të këshillave komunale dhe këshillit të Qytetit të Shkupit dhe për kryetarët e komunave dhe për kryetarin e Qytetit të Shkupit, 17 tetor 2021.

Vëzhguesit e akredituar DUHET:

- t'i njohin dhe t'i respektojnë dispozitat e Kodit zgjedhor të këtij Kodeksi dhe t'u përmbahen dispozitave me të cilat rregullohet procedura për zbatimin e Zgjedhjeve për anëtarë të këshillave komunale dhe këshillit të Qytetit të Shkupit për kryetarët e komunave dhe për kryetarin e Qytetit të Shkupit,17 tetor 2021 të jenë të paanshëm në ushtrimin e detyrave të tyre dhe nuk u lejohet të shprehin anim ndaj organeve zgjedhore;
- Të mbajnë autorizim – bexh të lëshuar nga Komisioni shtetëror zgjedhor si dhe kartë identiteti.
- Konkluzionet e njëjta duhet t'i mbështesin në fakte të dëshmuara dhe të dokumentuara.

Vëzhguesit e akredituar NUK LEJOHEN:

- në asnjë mënyrë të ndikojnë në procesin zgjedhor, , në ditën e shprehjes së Zgjedhjeve për anëtarë të këshillave komunal dhe këshillit të Qytetit të Shkupit për kryetarët e komunave dhe për kryetarin e Qytetit të Shkupit,17 tetor 2021 si dhe në procedurën gjatë numrimit të votave;
- të mbajnë simbole ose shenja.
- të japin udhëzime për votuesit,për organet zgjedhore, përfaqësuesit e autorizuar dhe personat e
- autorizuar zyrtarë.
- të ndikojnë në punën dhe vendimet e organeve zgjedhore.

2. УТВРДУВАЊЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ЗА НАБЉУДУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА НА ИЗБОРИТЕ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТИТЕ И СОВЕТОТ НА ГРАДОТ СКОПЈЕ И ЗА ГРАДОНАЧАЛНИЦИ НА ОПШТИНИТЕ И ЗА ГРАДОНАЧАЛНИК НА ГРАДОТ СКОПЈЕ, 17 ОКТОМВРИ 2021 ГОДИНА

Изборите за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на Градот Скопје, 17 октомври 2021 година и постапката за нивно спроведување можат го набљудуваат и да поднесат барање за набљудување:

- домашни здруженија и странски организации, кои се регистрирани согласно закон, најмалку една година пред денот на одржувањето на изборите за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на Градот Скопје, а во чии статути е вклучено начелото на заштита на човековите права;
- меѓународни организации; и
- претставници на странски земји.

БАРАЊЕ ЗА НАБЉУДУВАЊЕ

Барањата за набљудување со потребните исправи за идентификација се доставуваат до Државната изборна комисија од денот на распишувањето на изборите за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на Градот Скопје, 17 октомври 2021 година, а најдоцна пет дена пред денот на гласањето.

ОВЛАСТУВАЊЕ ЗА НАБЉУДУВАЊЕ

Државната изборна комисија им издава овластување – беџ на набљудувачите најдоцна три дена по приемот на барањето.

Организациите и лицата кои се стекнале со својство на акредитирани набљудувачи можат да вршат набљудување на целата постапка на спроведување на изборите за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на Градот Скопје, 17 октомври 2021 година, откако ќе го добијат овластувањето – беџот од Државната изборна комисија.

3. PËRCAKTIMI I PROCEDURËS SË VËZHGIMIT TË ZGJEDHJEVE ANËTARË TË KËSHILLAVE DHE KËSHILLIT TË QYTETIT TË SHKUPIT DHE PËR KRYETARËT E KOMUNAVE DHE PËR KRYETAR TË QYTETIT TË SHKUPIT, 17 TETOR 2021

Zgjedhjet për anëtarë të këshillave komunale dhe për këshillin e Qytetit të Shkupit dhe për kryetarët e komunave si dhe për kryetarin e Qytetit të Shkupit, 17 tetor 2021 dhe procedura për zbatimin e tyre mund ti vëzhgojnë dhe të parashtrojnë kërkesë për vëzhgim;

- shoqata të vendit dhe organizata të huaja, të cilat janë të regjistruara në përputhje me ligjin,
- më së paku një vit para ditës së mbajtjes së zgjedhjeve, për anëtarë të këshillave komunale dhe për këshillin e Qytetit të Shkupit dhe për kryetarët e komunave si dhe për kryetarin e Qytetit të Shkupit,në statutet e të cilëve është i përfshirë parimi i mbrojtjes së të drejtave të njeriut.
- Organizatat ndërkombëtare; dhe
- Përfaqësues të vendeve të huaja.

KËRKESA PËR VËZHGIM:

Kërkesat për vëzhgim bashkë me shtojcat e nevojshme dhe dokumentet e identifikimit të vëzhguesve, dorëzohen në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve,nga dita e shpalljes së zgjedhjeve për anëtarë të këshillave komunale dhe për këshillin e Qytetit të Shkupit dhe për kryetarët e komunave si dhe për kryetarin e Qytetit të Shkupit, 17 tetor 2021 ndërsa më së voni pesë ditë para ditës së votimit.

AUTORIZIMI PËR VËZHGIM:

Komisioni shtetëror i zgjedhjeve u lëshon autorizim – bexh vëzhguesve, më së voni tre ditë pas pranimit të kërkesës.

Organizatat dhe personat të cilët kanë fituar cilësinë e vëzhguesve të akredituar mund të kryejnë vëzhgim e procedurës së zbatimit të zgjedhjeve për anëtarë të këshillave komunale dhe për këshillin e Qytetit të Shkupit dhe për kryetarët e komunave si dhe për kryetarin e Qytetit të Shkupit, 17 tetor 2021, pasi të marrin autorizimim – bexhat nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.

ИНФОРМИРАЊЕ ЗА ТЕКОТ НА ИЗБОРИТЕ ЗА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТИТЕ И СОВЕТОТ НА ГРАДОТ СКОПЈЕ И ЗА ГРАДОНАЧАЛНИЦИ НА ОПШТИНИТЕ И ЗА ГРАДОНАЧАЛНИК НА ГРАДОТ СКОПЈЕ, 17 ОКТОМВРИ 2021 ГОДИНА:

Само акредитираните набљудувачи можат да информираат за текот на постапката на спроведување на изборите за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на Градот Скопје, 17 октомври 2021 година, и активностите поврзани со неговото набљудување.

ЛЕГИТИМИРАЊЕ:

При посетата на седиштата на изборните органи и на избирачките места, набљудувачите ги покажуваат:

копијата од овластувањето за набљудување и беџот издадени од Државната изборна комисија и исправа за лична идентификација.

Државната изборна комисија носи Упатство со кое, врз основа на барањата на набљудувачите, ќе им издава беџови.

Овој Кодекс влегува во сила со денот на донесување и истиот ќе се објави на интернет страницата на Државната изборна комисија www.sec.mk.

ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
ПРЕТСЕДАТЕЛ,

Проф.Д-р Александар Даштевски

INFORMIMI PËR RJEDHËN E ZGJEDHJEVE PËR ANËTARË TË KËSHILLIT KOMUNAL DHE KËSHILLIT TË QYTETIT TË SHKUPIT DHE PËR KRYETARËT E KOMUNAVE DHE PËR KRYETAR TË QYTETIT TË SHKUPIT, 17 TETOR 2021:

Vetëm vëzhguesit e akredituar mund të informojnë për rrjedhën e procesit të zbatimit të zgjedhjeve për anëtarë të këshillave komunale dhe për këshillin e Qytetit të Shkupit dhe për kryetarët e komunave si dhe për kryetarin e Qytetit të Shkupit, 17 tetor 2021,si dhe aktivitetet lidhur me vëzhgimin e tyre.

LEGJITIMITETI:

Gjatë vizitave në selitë e organeve zgjedhore dhe vendet zgjedhore vëzhguesit tregojnë:

kopje të autorizimit për vëzhgim dhe bexhin e lëshuar nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve dhe dokumentin për identifikim personal.

Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve miraton Udhëzim me të cilin në bazë të kërkesave të vëzhguesve ju ndanë bexhe.

Ky Kod hyn në fuqi nga dita e miratimit të tij dhe i njëjti do të publikohet në Web-faqen e KSHZ-së www.sec.mk.

KOMISIONI SHTETËROR I ZGJEDHJEVE

KRYETAR

Prof. dr. Aleksandar Dashtevski